

OSAAMINEN

Osaamisen ja alueellisen koulutusjärjestelmän kehittäminen

- Joustavien ja kattavien koulutus- ja työllisyysväylien kehittäminen
- digitaalisten oppimisympäristöjen kehittäminen
- elinikäisen oppimisen ja osaamisen jatkuva kehittäminen
- oppimisympäristöjen ja -menetelmien kehittäminen
- koulutusviennin kehittäminen

Innovaatioympäristön ja TKI -toiminnan kehittäminen

- kansallisten ja kansainvälisten tutkimusverkostojen kehittäminen
- korkeatasoisen tutkimukseen panostaminen ja edelleen kehittäminen
- kokemusperäisen innovaatio toiminnan mallin kehittäminen
- alueen yritysten TKI toiminnan aktivointi ja vahvistaminen
- luonnonvara-alan TKI toiminnan vahvistaminen
- bionalouden toimintamahdollisuuksien edistäminen

Älykäs Erikoistuminen

- Kemianteollisuuden uudistaminen kehittämällä ja toteuttamalla uusia innovaatioita epäorgaanisen kemian, mineraalitalouden ja biopohjaisten materiaalien ja prosessien rajapinnassa
- Akkumateriaalien ja akkukemikaalien tutkimustoiminta sekä prosessiteollisuuden ja prosessiosaamisen vahvistaminen sekä näihin liittyvän yritystoiminnan ja teollisuuden kehittäminen
- Biomassojen jalostaminen korkean lisäarvon tuotteiksi (mm. turpeen uudet käyttömuodot), bionalouden sivutuotevirrat uusien tuotteiden raaka-aineena sekä bioenergian tuotanto metsäbiomassasta ja maatalouden jätteistä
- Energian varastoinnin menetelmien, teknologian ja tuotannon kehittäminen osana uusiutuvan energian tuotantoa
- Kiertotalouden edistäminen ja uusien kiertotalouden prosessien kehittäminen tutkimuksen kautta materiaali- ja sivuvirtojen tehokkaampaan käsittelyyn ja hyödyntämiseen
- Luonnonvarojen kestävä käyttö, luonnonvara-alan maankäytön ohjaaminen ja optimointi sekä ympäristövaikutusten hallinta

Koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi

- alueellisen ennakointijärjestelmän rakentaminen ja kehittäminen
- alueellisen ennakointiyhteistyön edelleen kehittäminen

KILPAILUKYKY

Elinkeinojen kehittäminen

- uuden maakunnan yritys- ja kasvupalvelut tulemaan alueen elinkeinotoimintaa asiakaslähtöisesti
- kilpailukyvyyn ja tuottavuuden lisääminen alueen pk-yrityksissä
- kasvun ja kansainvälistymiseen aktivoiminen
- laatu- ja turvallisuusjärjestelmien kehittäminen
- uusien työpaikkojen ja uudenlaisen liiketoiminnan synnyttäminen
- korkean osaamisen työpaikkojen syntyvyyden mahdollistaminen
- Suurteollisuuden sekä sataman toimintaympäristön ja kasvumahdollisuuksien tukeminen
- maaseudun yritysten kilpailukyvyyn ja kannattavuuden kehittäminen
- vahvan ja monipuolisen maaseutuyrityskannan kasvun vahvistaminen

- alueellisen kaivostoiminnan käynnistäminen
- alueellisen biojalostamoiden toiminnan käynnistäminen
- alueen vetovoimaisuuden vahvistaminen
- sähköisten palveluiden ja liiketoiminnan kehittäminen

Työllisyys

- osaavan työvoiman saannin turvaaminen
- uusien työpaikkojen syntyvyyden edistäminen
- korkeamman osaamisen työpaikkojen luominen
- nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen
- verkostomaisten toimintamallien luominen
- rekrytointiprosessien ja rekrytointiosaamisen kehittäminen
- työhyvinvoinnin kehittäminen

Luonnonvarojen kestävä käyttö

- alueen luonnonvarojen tehokkaampi hyödyntäminen ja luonnonvarojen jalostusasteen kasvattaminen
- maakunnan kaivannais- ja mineraalivarantojen hyödyntäminen sekä arvoketjun kehittäminen
- puu- ja biomassoihin sekä biopohjaisiin liittyvä energiatuotanto ja yritystoiminta
- uusiutuvan energian tuotannon kehittäminen biotalouden mahdollisuuksia hyödyntämällä
- tuulivoiman käytön edistäminen
- alueellisen metsäohjelman toteuttaminen alueella
- metsän taloudellisen hyötykäytön edistäminen
- kiertotalouden periaatteiden mukaisen tuotannon edistäminen ja edelleen kehittäminen teollisuudessa
- keskipohjalaisen luonto- ja kulttuuriympäristön säilyttäminen ja vaaliminen

Veto- ja pitovoima

- kulttuuriympäristön vaaliminen ja tähän liittyvän yhteisöllisen toiminnan sekä liiketoiminnan edistäminen
- maakunnan identiteetin ja omaleimaisuuden vahvistaminen
- alueellisesti matkailuprofiilin vahvistaminen ja matkailuun liittyvän liiketoiminnan kehittäminen
- yhteisöllinen, asukaslähtöinen ja kansalaisia osallistava maakunta

Muutosjoustavuus eli resilienssi

- alueellisen tiedonkeruun sekä ennakkoinnin kehittäminen
- aluekehityksen tilannekuva
- alueen vahvan ja monipuolisen yrityskentän kilpailukyvyyn vahvistaminen
- elinkeinorakenteen monipuolistaminen
- yritysten ja julkisten toimijoiden TKI toiminnan aktivoiminen
- tutkimustulosten kaupallistaminen ja liiketoiminnan mahdollistaminen
- maaseudun elinkeinotoiminnan ja kilpailukyvyyn vahvistaminen
- alueen vientiyriyten kasvun ja kilpailukyvyyn kehittäminen

SAAVUTETTAVUUS

Liikennejärjestelmän kehittäminen

- joustavien ja toimivien liikenneyhteyksien sekä kuljetusketjujen kehittäminen
- alemman tieverkon kunnossapito ja parantaminen
- liikenne- ja logistiikkajärjestelmien kehittäminen automaation ja digitalisaation keinoin
- sataman liikenneyhteyksien kehittäminen ja syväväylän rakentaminen
- Kokkola-Pietarsaaren lentoliikenteen toiminnan turvaaminen ja kehittäminen
- raideliikenneyhteyksien kehittäminen

Toimintaympäristön kehittäminen

- vetovoimaisen ja kilpailukykyisen toimintaympäristön synnyttäminen
- maatalouden toimintaympäristön kehittäminen
- elinkeinoja tukeva maankäytön kehittäminen ja kaavoitus
- toimivien tietoliikenneyhteyksien tarjoaminen kattavasti koko maakunnassa
- digitalisaatioon perustuvien palvelujen kehittäminen maakuntaverkkoa hyödyntämällä

Laadukas ja turvallinen elinympäristö

- toimivan, eheän ja vetovoimaisen elinympäristön kehittäminen
- arjen sujuvuuden ja asioinnin turvaaminen – joustavat liikkumisen muodot sekä matkaketjut
- monipuolisten kulttuuri- liikunta- ja luontopalvelujen mahdollistaminen
- tasapainoisen yhdyskuntarakenteen suunnittelu
- maaseutuasumisen mahdollisuuksien ja vetovoimaisuuden parantaminen
- asukas- ja paikallislähtöinen kehittäminen
- palvelujen saavutettavuuden lisääminen mm. sähköisten ratkaisujen kehittämisellä